

Pro-actief kanaalonderzoek

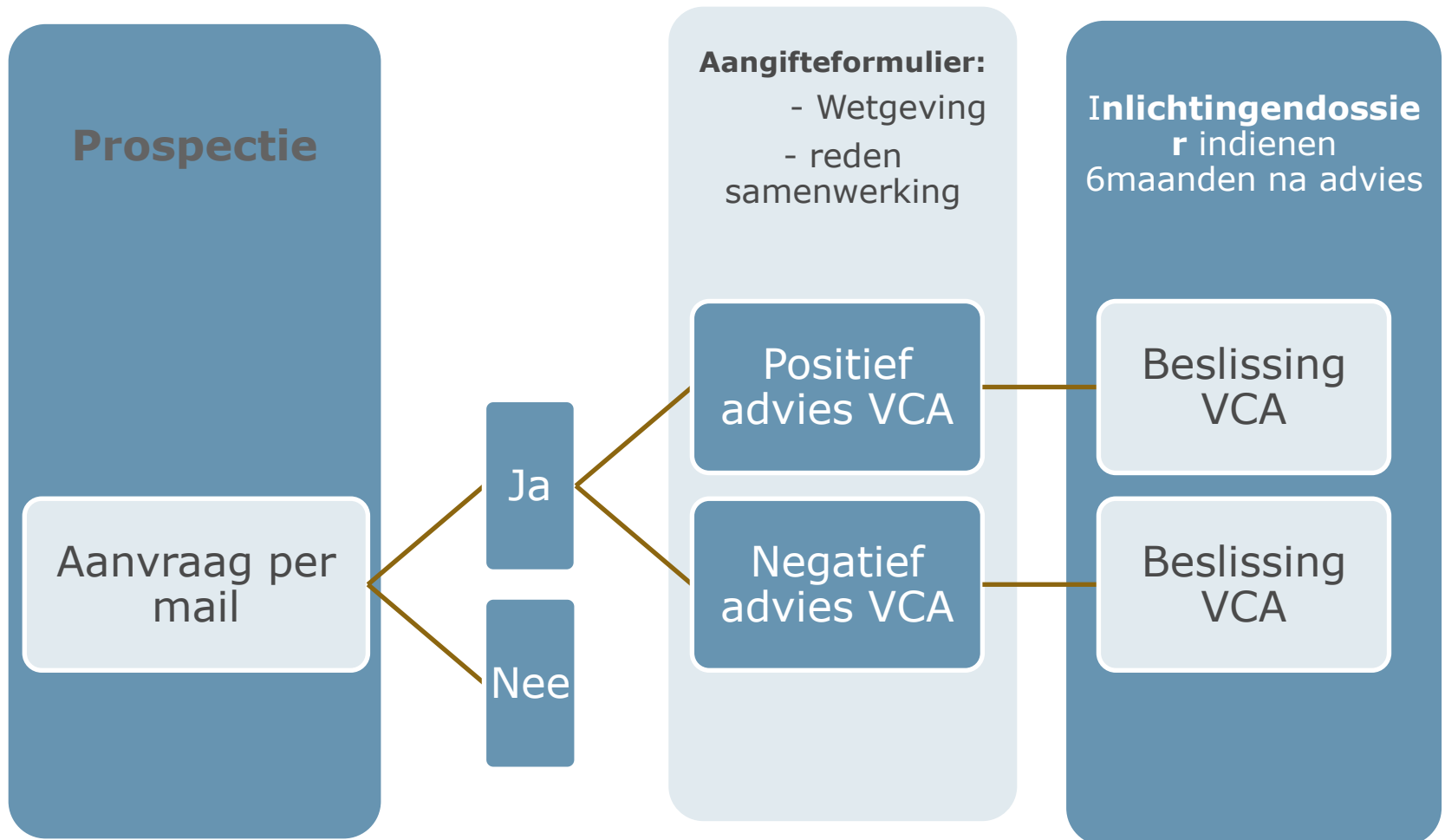
Beleidskeuze – Decreet 12 januari 2012

- begrip proactief kanaalonderzoek
- belang van voldoende en voldoende verschillende goed werkende adoptiekanalen kan niet overschat worden, omwille van
  1. profiel KA
  2. profiel adoptiekinderen
  3. druk herkomstlanden
  4. positie VCA
  5. risico adoptiediensten

- Nieuwe werkwijze in aansturing en financiering van erkende adoptiediensten... die verruiming van het aantal adoptiekanalen stimuleert
  - 3 erkende en gesubsidieerde adoptiediensten
  - mogelijkheid voor nieuwe spelers
  - financiering : subsidiebedrag is afhankelijk van aantal goedgekeurde adoptiekanalen – bijkomende subsidies voor elk nieuw inlichtingendossier (onderzoek van een nieuw kanaal)
- Gedeelde verantwoordelijkheid: adoptiediensten onderzoeken de mogelijkheden tot samenwerking – VCA faciliteert, ondersteunt en keurt goed
  - nieuwe procedure in het BVR, waarbij wetgeving vooraf gescreend door VCA; zorgt voor meer transparantie, sneller duidelijkheid en minder onnodige investeringen
  - praktijk van nauwe samenwerking (overleg, gezamenlijke missies, opvolgen van opportuniteiten)
- Werkingsmiddelen VCA

Kanaalonderzoek

Kanaalonderzoek (1)

- De VCA zal elk nieuw buitenlands contact eerst grondig onderzoeken om er zeker van te zijn dat de adopties niet alleen legaal, maar ook in het belang van het kind zijn
- Criteria?

"Het Vlaams Centrum voor Adoptie onderzoekt of

- 1. er voldoende garanties zijn dat de betrokken instanties en contactpersonen in het herkomstland de toepasselijke wetgeving respecteren en handelen in het belang van het kind;*
- 2. het principe van de subsidiariteit wordt geëerbiedigd;*
- 3. de juridische en sociaalpedagogische adopteerbaarheid van het kind gegarandeerd kan worden;*
- 4. er financiële transparantie is."*

Kanaalonderzoek (2)

- Kanaalonderzoek verloopt in fases:
  - prospectie: adoptiedienst geeft aan het VCA te kennen dat zij interesse hebben om te werken in een bepaald land
    - beperkte vormvereisten;
    - VCA bevestigt start kanaalprospectie binnen 15 werkdagen en maakt alle relevante informatie over het herkomstland over aan de adoptiedienst
    - reden weigering?
  - screening van wetgeving
    - drie maand na start prospectie
    - adoptiedienst bezorgt VCA een aangifteformulier waarin de reden waarom de adoptiedienst in het betrokken herkomstland een samenwerking wil starten en een vertaling van de relevante wetgeving
    - VCA geeft een advies over de regelgeving binnen 3 maand

Kanaalonderzoek (3)

- indiening inlichtingendossier:
  - binnen 6 maand na ontvangst van het advies over de wetgeving; zoniet wordt een voortgangsverslag verwacht
  - vormvereisten: aangetekend schrijven – ontvangstbevestiging
  - inhoud van het dossier: alle nuttige informatie over de samenwerking in het herkomstland (art. 4, §1), zoals vb. gegevens over de bevoegde autoriteit en contactpersonen waarmee gewerkt zal worden, een beschrijving van de procedure, gegevens over de inschatting van adoptabiliteit en subsidiariteit, een raming van de kosten en het verslag van een bezoek ter plaatse,...
- beoordeling van inlichtingendossier door VCA
  - ontvangstbevestiging binnen de 15 werkdagen (volledigheid)
  - termijn van 6 maand, kan geschorst worden als bijkomende inlichtingen worden gevraagd
  - gemotiveerde beslissing

Praktijk kanaalonderzoek (1)

- Hoe wordt dit in de praktijk getoetst?
  - *WETGEVING:*
    - er is (uitgebreide) adoptiewetgeving die IA mogelijk maakt
    - het verdrag van Den Haag werd ondertekend (en geratificeerd)
    - er is een wetgeving voor binnenlandse adoptie (subsidiariteit)
    - adoptabiliteitsvoorwaarden vastgelegd in de wetgeving
    - professionele matching voorzien in wet (vs. vrije kindkeuze)
  - *BEVOEGDE AUTORITEIT IN HET LAND VAN HERKOMST*
    - er is een bevoegde autoriteit aangeduid
    - er is contact mogelijk met de bevoegde autoriteit
  - *CONTACTPERSOON VAN DE ADOPTIEDIENST*
    - er is een erkenning of toestemming van de overheid om te mogen bemiddelen in interlandelijke adoptie
    - er is vlot contact mogelijk met de contactpersoon, duidelijke antwoorden op onze vragen.

Praktijk kanaalonderzoek (2)

- de kosten die aangerekend worden zijn transparant en billijk
- duidelijkheid over de rol in de adoptieprocedure, over de begeleiding van de KA, duidelijke samenwerkingsovereenkomst
- positieve feedback van Buza of andere CA

– *ADOPTABILITEIT VAN DE KINDEREN*

- beslissing tot adoptabiliteit door een officiële instantie
- duidelijke regelgeving over wanneer een kind adoptabel is
- toestemming door de biologische familie gebeurt volledig geïnformeerd en vrijwillig
- biologische familie krijgt minstens 2 maanden bedenktijd voor hun toestemming (cf. binnenlandse adoptie)
- cultureel wordt adoptie gezien als een verbreking van de banden, er wordt niet verwacht dat de kinderen terugkomen
- de herkomst van de kinderen kan achterhaald worden
- er is een goede geboorteregistratie

Praktijk kanaalonderzoek (3)

- de adoptabiliteit staat vast op het moment van kindtoewijzing
- het traject dat het kind aflegt vanaf scheiding met de biologische familie tot aan de plaatsing in het adoptiegezin is duidelijk
- het kinddossier bevat alle nodige gegevens

– *SUBSIDIARITEIT*

- er gebeurt veel binnenlandse adoptie
- er wordt altijd eerst bij de eigen familie van het kind gezocht naar een oplossing
- er wordt gezocht naar andere oplossingen in eigen land voordat beslist wordt tot interlandelijke adoptie
- er zijn programma's opgezet door de overheid om afstand van kinderen te voorkomen

– *BEMIDDELING*

- er is een erkenning door de adoptiedienst nodig of mag iedereen bemiddelen?

Praktijk kanaalonderzoek (4)

– *ADOPTIEPROCEDURE*

- er is duidelijkheid over iedere stap in de procedure
- er is een professionele matching
- de adoptie wordt ter plaatse uitgesproken of er is een duidelijke procedure voor een uitspraak in het buitenland
- de procedure gebruikt door de adoptiedienst, is de procedure voor adoptie zoals bepaald door het land van herkomst

– *KOSTENSTRUCTUUR*

- er is een gedetailleerde kostenraming
- de kosten kunnen allen toegewezen en verantwoord worden

– *LAND VAN HERKOMST*

- er is veel corruptie in het land
- de veiligheid ter plaatse is niet volledig gegarandeerd, reizen wordt afgeraden door BuZa

Lopende kanalen

- VCA wordt van elke wijziging in het kanaal direct op de hoogte gebracht = elke afwijking van de procedure zoals beschreven in de opening van het kanaal (andere contactpersoon, nieuwe regelgeving, verandering van kosten enz.)
  - VCA kan kanaal stopzetten, opschorten of bijkomende voorwaarden opleggen...
- wachtlijst per lopend kanaal: lengte wordt vastgelegd in samenspraak met het VCA
  - aantal kindtoewijzingen in afgelopen jaren
  - te verwachten evoluties in herkomstland
- principe van regelmatige evaluatie

Kanaalonderzoek - beleid

- Vlaamse aanpak inzake kanaalonderzoek (sterke betrokkenheid overheid – voorafgaand onderzoek en permanente evaluatie) is redelijk uniek in vergelijking met beleid in andere ontvangende landen
  - accreditatie is voldoende – geen onderzoek voor elk kanaal
  - enkel controle bij problemen – screening voor de start
- Besluitvorming van VCA mbt kanalen = geen geïsoleerd gebeuren, maar integendeel gebaseerd op informatie vanwege andere CA of internationale organisaties

Wat staat er op het programma voor de komende jaren?

- Pro-actief onderzoeken adoptiemogelijkheden in het buitenland
  - overleg met andere CA (informal meetings, pilootgroep) en ISS
  - onderzoek inlichtingen-dossiers & bezoeken ter plaatse
  - onderzoek mogelijkheid opzetten gedeelde kanalen (ACC)
  - ...
- Lopende samenwerkingsverbanden systematisch evalueren, bijsturen, versterken, ...
  - risico-analyse
  - systeem van periodieke evaluatie in functie van moment van goedkeuring, aantal kinderen, signalen van mogelijke problemen, ...
  - hernieuwen en onderhouden van contacten met CA, ...

A close-up photograph of a woman with blonde hair tied back, wearing a light pink t-shirt, holding a baby in a blue and white striped shirt. The woman is looking towards the camera with a gentle expression, and the baby is looking slightly to the side. The background is softly blurred, suggesting an indoor setting with natural light.

Overzicht kanalen

Kind & Gezin

Lopende kanalen (kindtoewijzingen)

	2011	2012	2013
China	20	9	4
Sri Lanka	2	0	0
Ethiopië	75	70	34
India	4	4	2
Marokko	2	0	1
Thailand	2	1	3
De Filippijnen	5	5	3
Colombia	2	0	0
Zuid-Afrika	9	8	5
Polen	6	11	3
Kenia			nieuw

Kanalen in proeffase

LAND

- Burkina Faso vanaf 2010
- Togo vanaf 2011
- Nigeria vanaf 2010
- Chili vanaf 2011
- Honduras vanaf 2013
- Kameroen vanaf 2011
- Bulgarije vanaf 2011
- Portugal vanaf 2011
- Oeganda vanaf 2011
- Guinée vanaf 2012
- El Salvador *wachten op accreditatie*
- Gambia vanaf 2013
- Congo DR vanaf 2013
- Haïti *wachten op accreditatie*

Kanalen in onderzoek / prospectie

LAND

- Vietnam MOU getekend
- Ghana
- Moldova in onderzoek
- Congo DR in onderzoek
- Benin
- Kazachstan missie met ACC gepland
- Jamaica in afwachting scheduled country
- Burundi
- Dominicaanse republiek
- VSA
- Letland
- Rusland

Wat zijn aandachtspunten?

'no walk in the park'

- landen met nood aan interlandelijke adoptie worden in regel gekenmerkt door afwezigheid van regelgeving, "failed states", precaire veiligheidssituatie
- makkelijke landen versus 'moeilijke' kindprofielen
- 'onderhoud' van groot aantal moeilijke kanalen

Verdrag van Den Haag?

- De criteria in het verdrag van Den Haag zijn in principe een goede indicator maar... bieden op het terrein is er veel ruimte voor interpretatie!
- In landen waar er weinig of geen wetgeving voorhanden is, heeft VCA ruimte om eigen beleid of procedure vorm te geven

**Graag jullie advies
over volgende
topics...**

Subsidiariteit

- ⇔ Wat als het land van herkomst zelf geen systeem van child protection of binnenlandse adoptie kent?
- ⇔ adopties uit de US: ja en neen

Adoptabiliteit (juridisch en sociaal – psychologisch)

- ⇔ profielen van de kinderen die nood hebben aan adoptie

Financiële transparantie

- ⇔ vraag om als adoptiedienst projecten te steunen
- ⇔ hoge kostprijs: het gevolg van onze kwaliteitsvereisten?

Pro-actief kanaalonderzoek: wat betekent dat?

- Rol van VCA

"Specifiek voor het kanaalonderzoek kiezen we er voor om actief op zoek te gaan naar mogelijkheden om adopties te realiseren. We vertrekken vanuit een positieve houding ten opzichte van adoptie, niet alleen vanuit het perspectief van het kind, maar ook van de verwachtingen van KA."

- Hoe ver gaan we hierin?
  - informatie en contacten aanreiken aan AD
  - zelf initiatieven nemen naar herkomstlanden?
  - formuleren van voorkeuren of prioriteiten?
  - ...